

Hälsokommunikatörer i Nacka

Förslag till beslut

1. Arbets- och företagsnämnden beslutar att insatsen Hälsokommunikatörer ska fortsätta under 2018.
2. Arbets- och företagsnämnden ger etableringsenheten och arbets- och företagsenheten i uppdrag att under hösten 2017 se över hur samhällsorienteringen kan utökas med föreläsningar om migration och hälsa med stöd av insatsen Hälsokommunikatörer.

Sammanfattning

Det är stora skillnader i hälsa mellan etablerade svenskar och nyanlända invandrare. Nyanlända behöver en introduktion i bland annat hälsofrämjande levnadsvanor. Mot bakgrund av detta startade insatsen hälsokommunikatörerna år 2010. De är en del av Transkulturellt centrum, Stockholms läns landsting.

Under hösten 2015 genomförde dåvarande sociala kvalitetsenheten och arbets- och företagsenheten i Nacka kommun ett pilotprojekt med insatsen hälsokommunikatörer. Utifrån de goda erfarenheterna från pilotprojektet tog socialnämnden och arbets- och företagsnämnden beslut om att samfinansiera en fortsättning från och med juni 2016 till och med maj 2017.

Under denna period är det drygt 100 nyanlända, ensamkommande barn och ungdomar och invandrare med bristande kunskaper i svenska, som har tagit del av hälsokommunikation genom gruppverksamhet. Totalt har det genomförts 14 grupper. Uppföljningen visar bland annat att deltagarna tyckte att det som var bra med träffarna var att de fick mycket ny information om faktorer som påverkar hälsan.

Då Nacka kommun under de närmsta åren förväntas ta emot fler nyanlända finns det behov av att insatsen fortsätter.

Finansiering av hälsokommunikation i Nacka kommun för 2018 sker med medel från Uppdrag psykisk hälsa.¹

Ärendet

I allmänhet har den svenskfödda delen av befolkningen en bättre hälsa än den utrikesfödda.² Särskilt stor är skillnaden i förhållande till nyanlända invandrare. En introduktion i hälsofrämjande levnadsvanor och hur hälso- och sjukvårdssystemet fungerar behövs därför för att lägga grunden till en bra start för etablering och integration. Mot bakgrund av detta startade insatsen Hälsokommunikatörer år 2010, som en del av Transkulturellt centrum, Stockholms läns landsting.

Insatsen har sedan länge använts i olika delar av Sverige med goda erfarenheter. I region Skåne samarbetar 26 kommuner och erbjuder nyanlända både samhällsorientering och hälsokommunikation i syfte att skapa ökade förutsättningar för arbete, försörjning och delaktighet i samhället hos de nyanlända. Region Skåne ser att information om hälsa är en förutsättning för en effektiv och god etableringsprocess.

Utifrån resultaten från pilotprojektet (se bilaga 1) och intresset bland jobb- och utbildningsexperter som anordnar samhällsorientering och boenden för ensamkommande tog socialnämnden och arbets- och företagsnämnden beslut om att samfinansiera en fortsättning från och med juni 2016 till och med maj 2017.

Under året har drygt 100 nyanlända, ensamkommande barn och ungdomar och invandrare med bristande kunskaper i svenska tagit del av insatsen som sker i grupp. Totalt har hälsokommunikatörerna genomfört 14 grupper. De som haft hälsokommunikatörer i sin verksamhet är Eductus Sickla, Nacka gymnasium, de två boenden för ensamkommande som drivs av Valfärds- och Samhällsservice och Källan Fisksätra Råd & stödcentrum.

Uppföljningen visar att deltagarna tycker att träffarna ger bra information om faktorer som påverkar hälsan men även om sjukdomar som är aktuella i deras egna liv och vardag. Deltagarna uppger att de fick ökade kunskaper om hälsosamma levnadsvanor och om stress, sömn och huvudvärk samt motivation till en mer hälsosam livsstil, till exempel genom val av kost.

Då Nacka kommun under de närmsta åren förväntas ta emot fler nyanlända föreslås insatsen fortsätta då uppföljningen som nämns ovan visar på att den fallit väl ut. Ett förslag är att samhällsorienteringen utökas med föreläsningar om migration och hälsa med stöd av insatsen hälsokommunikatörer med cirka två timmar per vecka liknande det projekt av

¹ Uppdrag Psykisk Hälsa är resultatet av överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) för 2016. Socialdepartementet finansierar arbetet som har sin organisatoriska placering på SKL.

² Personer med utländsk bakgrund rapporterade genomgående en sämre hälsa än svenskfödda i SCB:s undersökningar av levnadsförhållanden, som refereras i Socialstyrelsens Folkhälsorapport.

hälsokommunikation i samhällsorienteringen³ som genomfördes under 2015-2016 i Stockholm. Det övergripande målet med projektet var att nyanlända ska bli bättre rustade för etableringsinsatser genom att få ökad kunskap om migration och hälsa samt vad som påverkar hälsan. För att uppnå detta utökades den ordinarie samhällsorienteringen som omfattar 60 timmar med tolv timmar extra hälsokommunikation. Utvärderingen visar att den utökade samhällsorienteringen med hälsokommunikatör är mer effektiv än ordinarie samhällsorientering för att få nyanlända att göra något för att förbättra sin hälsa. Resultaten visade att deltagarna fått kunskap om olika hälsofrågor som exempelvis att vårda sin hälsa, motion, sömn och mat. Deltagarna upplevde också att de har haft användning av hälsoinformation och nytta av att diskutera den med andra.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering av hälsokommunikation i Nacka kommun för år 2018 sker med stimulansmedel från Uppdrag psykisk hälsa. Uppdrag Psykisk Hälsa är resultatet av en överenskommelse mellan regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting gjord som ett led i att minska psykisk ohälsa. En prioriterad målgrupp för stimulansmedlet är nyanlända med psykisk ohälsa eller som riskerar att få psykisk ohälsa.

Konsekvenser för barn

Syftet med hälsokommunikatörer är att främja hälsa och förebygga ohälsa bland nyanlända och andra invandrargrupper. Att öka den psykiska hälsan hos en riskgrupp bedöms förbättra barns och ungas levnadsvillkor.

Bilagor

1. Projekt hälsokommunikatörer i Nacka kommun hösten 2015
2. Hälsokommunikatörer i Nacka kommun 2016

Pia Stark
Enhetschef
Etableringsenheten

Marie Haesert
Planerare/utvecklare
Omsorgsenheten

³ Utvärderingsrapport - Hälsokommunikation i samhällsorienteringen i Stockholms län 2015-2016